

30
CULTURA
 23.05.2014

Sentit i sensibilitat a l'exposició de l'Espai Volart 2 de Barcelona. JOSEP LOSADA

Una missió

La vídua de Baldo Pié ha donat l'exposició 'Des del balcó del meu silenci' a la Fundació Vila Casas, però al mateix temps li ha encomanat un disseny: que la difongui. Una missió que ha assumit la institució amb un programa itinerant, fidel al seu compromís amb l'art català.

Art

PORT FRANC MARIA PALAU

Un artista oblidat

L'Espai Volart 2 de Barcelona recupera el llegat ocult del poeta i artista plàstic barceloní Baldo Pié

Uns versos amarats de tristesa, però també de coratge, per la proximitat de la mort d'algú que fa temps, massa temps, que l'espera sense queixar-se van obrir un camí marginal, intransitat, que conduïa a l'obra d'un artista fulminat pel pas del temps. Glòria Bosch, la directora d'art de la Fundació Vila Casas, va trobar aquest fibrós poema ("yo os brindo lo más bello, / lo más preciado de un hombre os doy; / sus últimas horas. / Cuando nada me queda / cuando todo me falta") entre els papers de Joaquim Llucià, un altre artista català pendent de ser rescatat que, per fi el 2011, va aflorar amb tot el seu sentiment de llum a l'Espai Volart 2 de Barcelona. Llucià i Baldo Pié, el nom d'aquest poeta i artista plàstic tan ignorat, van ser còmplices de la vida i de l'art, sense distingir l'una de l'altre. I, tots dos, víctimes d'un mateix rebuig que només ara gosa tornar a combatre aquesta institució artística privada en l'exposició *Des del balcó del meu silenci* (oberta al públic fins al 20 de juliol).

La sort va fer que la vídua de Baldo Pié, Maria Ardanuy, s'acostés a l'exposició dedicada a Llucià amb una pintura de la seva col·lecció personal que creia que podia encaixar en l'homenatge i que, finalment, en sentir

que algú l'escoltava i la comprenia, va acabar regalant a la fundació. La seva generositat va ser màxima quan va obrir les portes de la seva llar a l'encuriosida Bosch. Allà, en el que va ser el darrer estudi de l'artista, situat al carrer Entença, hi va descobrir un univers creatiu immens i inèdit; "increïble", en diu ella encara fascinada. Un llegat que es va decidir a examinar a fons, a interpretar amb les claus del seu període i a estimar amb honestat per construir-ne un relat que fes justícia al geni tan incompès del seu autor.

En uns temps en què no interessa recuperar artistes maleïts, *Des del balcó del meu silenci* és, més que una exposició, una actitud que desafia la mandra i la ineptitud per lluitar contra la desmemòria. Nascut a Barcelona el 1929 –el mateix any que Llucià, que el va abandonar amb la seva mort tan prematura, per l'impuls del suïcidi, el 1973–, Baldo Pié deia que abans que artista es considerava un ser humà que havia escollit l'art, la pintura i l'escriptura, com a "procés de coneixement per expressar, qüestionar i resoldre". Va ser sempre un home molt introvertit, de posat tranquil, a qui no agradava furgar en el seu passat ni desvelar secrets de la seva complexa personalitat. Va tenir el seu moment als anys

seixanta, quan es va incorporar al flirteig abstracte del grup Síntesis, integrat per Carlos Mensa –un altre dels seus íntims–, Teo Asensio i Enric Maass, i més i tot als anys setanta, quan va començar a exposar la seva obra plàstica. Però tot es va tòrcer als vuitanta. El 1985, va fer la seva darrera mostra a Vilanova i la Geltrú –els dominis del seu estimat Armand Cardona Torrandell. I el 1999, moria. En silenci.

Baldo Pié va carregar sempre a sobre de la seva ànima, més enllà del seu cos, una salut molt fràgil que es va acabar pervertint en una malaltia crònica degenerativa. L'amenaça de la immobilitat va corcar una obra que en una primera època, de molta solitud i inferns personals, destil·lava un dolor i un pessimisme pesants. Després, quan Maria Ardanuy va entrar en la seva vida i es va convertir en el seu principal suport, va regenerar la seva mirada artística depressiva amb un sentit de l'humor i una ironia que el van ajudar a relativitzar els seus mals i a viure plenament l'únic que tenia: el present.

En realitat, el que va perseguir sempre Baldo Pié va ser entendre's, amb les seves llums i les seves ombres, però també entendre els altres. Tenia un sentit de la humanitat molt sincer. Lector compulsiu, els últims anys de la seva vida, quan les seves mans ja no responien a la seva pulsio artística, va escodrinyar els enigmes de l'existència en la literatura oriental. La seva obra és un tot, com bé reflecteix l'exposició de l'Espai Volart 2, i no paga la pena marcar els límits entre les seves pintures, els seus poemes, els seus contes o els seus diàlegs teatrals. Va ser un artista compromès i sensible a les misèries del seu temps, i en serveixen de prova els seus collages impregnats de crítica social.

En algun moment dels anys vuitanta, Baldo Pié va desaparèixer de l'escena artística catalana. Felix retorn. *